

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 9 Νοεμβρίου 2022
(OR. en)

14443/22

Διοργανικός φάκελος:
2022/0370 (COD)

FIN 1187
CODEC 1676

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	9 Νοεμβρίου 2022
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2022) 596 final
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 για τη θέσπιση διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης ως γενικής μεθόδου δανεισμού

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2022) 596 final.

σνημμ.: COM(2022) 596 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 9.11.2022
COM(2022) 596 final

2022/0370 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 για τη θέσπιση
διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης ως γενικής μεθόδου δανεισμού**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Εδώ και αρκετές δεκαετίες, η Επιτροπή πραγματοποιεί δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις με σκοπό την παροχή χρηματοδοτικής συνδρομής με τη μορφή δανείων σε δικαιούχους χώρες. Οι δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις καλύπτονται από την εγγύηση του προϋπολογισμού της Ένωσης και εμπίπτουν στο ευρύτερο πλαίσιο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Οι γενικοί κανόνες που διέπουν τις πράξεις αυτές καθορίζονται στο άρθρο 220 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046¹ (στο εξής: δημοσιονομικός κανονισμός), στο οποίο προβλέπεται ότι η Επιτροπή μπορεί να εξουσιοδοτηθεί, σε βασική πράξη, να δανειστεί πόρους, εξ ονόματος της Ένωσης ή της Ευρατόμ, για να δανείσει στη συνέχεια τα αντίστοιχα ποσά στα δικαιούχα κράτη μέλη ή τρίτες χώρες σύμφωνα με τους όρους που ισχύουν για τις δανειοληπτικές πράξεις. Οι ταμειακές ροές για τα δανειακά κεφάλαια και για τα δάνεια ταυτίζονται απόλυτα μεταξύ τους. Αυτό σημαίνει ότι οι πράξεις αγοράς βασίζονται στις ανάγκες εκταμίευσης, γεγονός το οποίο περιορίζει τη δυνατότητα προγραμματισμού διαφόρων δανειοληπτικών πράξεων σύμφωνα με τις καλύτερες ευκαιρίες της αγοράς, καθώς και τη δυνατότητα επιλογής της κατάλληλης δομής ληκτότητας για την επίτευξη του βέλτιστου κόστους.

Οι ανάγκες χρηματοδότησης της Ουκρανίας απαιτούν κινητοποίηση και εκταμίευση πόρων με ευέλικτο, οικονομικά αποδοτικό και οικονομικά ορθό τρόπο, λαμβανομένων υπόψη όλων των χρηματοδοτικών αναγκών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων του NextGenerationEU (στο εξής: NGEU). Είναι υψίστης σημασίας η εν λόγω χρηματοδότηση να οργανωθεί βάσει ενιαίας μεθόδου χρηματοδότησης, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ταυτόχρονη κάλυψη διαφόρων πολιτικών αναγκών. Για τον σκοπό αυτόν, είναι αναγκαίο να τροποποιηθεί ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046, ώστε να καθιερωθεί η διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης, η οποία εφαρμόζεται επί του παρόντος για δανειοληπτικές πράξεις βάσει της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053², ως η βασική μέθοδος για την εκτέλεση δανειοληπτικών πράξεων. Το 2022 η στρατηγική αυτή επέτρεψε την επιτυχή κινητοποίηση κεφαλαίων για μη επιστρεπτέα στήριξη και δάνεια βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241³ και για διάφορες άλλες πολιτικές της ΕΕ.

Με τον τρόπο αυτόν, η Επιτροπή θα έχει τη δυνατότητα να χρηματοδοτήσει τη συνδρομή προς την Ουκρανία, στο πλαίσιο του προτεινόμενου κανονισμού σχετικά με τη θέσπιση

¹ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

² Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την κατάργηση της απόφασης 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ (ΕΕ L 424 της 15.12.2020, σ. 1).

³ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

μέσου για την παροχή στήριξης στην Ουκρανία⁴, με ευέλικτο, οικονομικά αποδοτικό και οικονομικά ορθό τρόπο, ώστε να διασφαλιστεί η παράλληλη χρηματοδότηση όλων των προγραμμάτων της Ένωσης που βασίζονται στον δανεισμό. Η επέκταση του πεδίου εφαρμογής της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης υπερβαίνει τις ανάγκες χρηματοδότησης της Ουκρανίας και θα είναι διαθέσιμη για τυχόν μελλοντικά προγράμματα. Η Επιτροπή θα έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί την υποδομή, η οποία επιτρέπει τον ολοκληρωμένο προγραμματισμό της χρηματοδότησης και την επικοινωνία με τις αγορές.

Ελλείψει μιας τέτοιας ενιαίας μεθόδου χρηματοδότησης, η Επιτροπή θα πρέπει να συνεχίσει να χρηματοδοτεί χωριστά τα διάφορα προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής. Αυτό θα δημιουργήσει κόστος και πολυπλοκότητα, δεδομένου ότι τα διάφορα προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής θα ανταγωνίζονται για περιορισμένο αριθμό ευκαιριών χρηματοδότησης. Θα οδηγήσει επίσης στον κατακερματισμό της προσφοράς χρεωστικών τίτλων της Ένωσης, καθώς και στη μείωση της ρευστότητας και του επενδυτικού ενδιαφέροντος για τα επιμέρους προγράμματα. Ως εκ τούτου, η χρηματοδότηση της συνολικής χρηματοδοτικής συνδρομής μέσω ενιαίας μεθόδου χρηματοδότησης θα ενισχύσει τη ρευστότητα των ομολόγων της Ένωσης, καθώς και την ελκυστικότητα και την οικονομική αποδοτικότητά τους.

Η διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης είναι μια μέθοδος χρηματοδότησης η οποία επιτρέπει την οργάνωση των πράξεων χρηματοδότησης κατά τρόπο που συνάδει με τα όρια της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης τα οποία επιτρέπονται από τις βασικές πράξεις για την επίτευξη των στόχων πολιτικής. Η εφαρμογή διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης δεν μεταβάλλει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από τον δανεισμό. Παρέχει στην Επιτροπή μεγαλύτερη ευελιξία όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο η Ένωση κινητοποιεί πόρους μέσω της έκδοσης ομολόγων.

Η προσφυγή σε μια διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης ως ενιαία μέθοδο χρηματοδότησης θα επιτρέψει στην Επιτροπή να αποσυνδέσει το χρονοδιάγραμμα και τη ληκτότητα των μεμονωμένων πράξεων χρηματοδότησης από τις εκταμιεύσεις υπέρ των δικαιούχων. Ένα κοινό απόθεμα ρευστότητας που χρηματοδοτείται με την έκδοση βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης (γραμμάτια της ΕΕ) επιτρέπει στην Επιτροπή να οργανώνει τις πληρωμές σύμφωνα με ένα τακτικό και συμφωνημένο χρονοδιάγραμμα, ανεξάρτητα από το ακριβές χρονοδιάγραμμα της έκδοσης μακροπρόθεσμων ομολόγων. Με τον τρόπο αυτόν, μπορούν να πραγματοποιούνται πληρωμές στους δικαιούχους ανεξάρτητα από τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά κατά τον χρόνο της εκταμίευσης, και μπορεί να αποφεύγεται η ανάγκη άντλησης καθορισμένων ποσών σε ασταθείς ή δυσμενείς συνθήκες. Καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος χρηματοδοτικής συνδρομής, στις καθαρές υποχρεώσεις που προκύπτουν αντιστοιχούν αντισταθμιστικά περιουσιακά στοιχεία (ανεξόφλητα ποσά, που πρέπει να επιστραφούν στο πλαίσιο δανείων κατά τη λήξη τους⁵). Στη βάση αυτή, τηρούνται οι αρχές της δημοσιονομικής ουδετερότητας και της δημοσιονομικής ισορροπίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 310 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Το κόστος επιβαρύνει πλήρως τους δικαιούχους βάσει ενιαίας μεθοδολογίας κατανομής του κόστους που εξασφαλίζει διαφανή και αναλογική κατανομή του κόστους. Οι υποχρεώσεις αποπληρωμής θα πρέπει να εξακολουθήσουν να επιβαρύνουν τους δικαιούχους της

⁴ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση μέσου για την παροχή στήριξης στην Ουκρανία (μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή +), COM(2022) 597.

⁵ Ή μέσω επιστροφών από τον προϋπολογισμό της Ένωσης για εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό στο πλαίσιο του NGEU.

χρηματοδοτικής συνδρομής, σύμφωνα με το άρθρο 220 παράγραφος 5 στοιχείο ε) του δημοσιονομικού κανονισμού.

Το κοινό απόθεμα ρευστότητας θα πρέπει να διατηρείται σε επίπεδα που επιτρέπουν στην Επιτροπή να καλύπτει όλες τις προγραμματισμένες εκροές βραχυπρόθεσμα, με βάση μια ισχυρή ικανότητα πρόβλεψης ρευστότητας. Η ύπαρξη ενός μεγάλου και πλήρους αποθέματος ασφαλείας ρευστότητας, που εξασφαλίζει τη διαχείριση των εκταμιεύσεων για μεγάλα χρονικά διαστήματα, επιτρέπει στη διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης να λειτουργεί χωρίς να απαιτείται η εξεύρεση άλλων λύσεων για την αντιμετώπιση των προσωρινών ελλείψεων ρευστότητας.

Για να στηρίξει τη βέλτιστη εφαρμογή της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης, η Επιτροπή θα πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να διατηρήσει παρουσία στην αγορά και, για τον σκοπό αυτόν, να πραγματοποιήσει όλες τις συναλλαγές που είναι αναγκαίες για την επίτευξη του βέλτιστου δυνατού κόστους χρηματοδότησης και για τη διευκόλυνση των συναλλαγών επί χρεωστικών τίτλων της Ένωσης και της Ευρατόμ. Οι τελευταίες είναι ζωτικής σημασίας για τη στήριξη της ενεργού συμμετοχής ενός ευρύτερου φάσματος επενδυτών στις αγορές χρεωστικών τίτλων της Ένωσης.

Η εφαρμογή της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης απαιτεί την τήρηση ενιαίου συνόλου κανόνων για όλα τα προγράμματα δανειοληψίας και δανειοδότησης που βασίζονται σε αυτήν. Ο δημοσιονομικός κανονισμός, στο πλαίσιο του ρόλου του ως ενιαίου εγχειριδίου κανόνων για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ, θα πρέπει να αποτελέσει τη βάση γι' αυτούς τους κανόνες.

Μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας τροποποίησης του δημοσιονομικού κανονισμού, η Επιτροπή θα εγκρίνει και θα εφαρμόσει ένα ευρύτερο πλαίσιο διακυβέρνησης, καθώς και διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου και μια μεθοδολογία κατανομής του κόστους.

Οι νέοι αυτοί κανόνες του δημοσιονομικού κανονισμού θα πρέπει να ισχύουν μόνο για τη νέα χρηματοδοτική συνδρομή προς τρίτες χώρες, οι βασικές πράξεις της οποίας τίθενται σε ισχύ την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας τροποποίησης του δημοσιονομικού κανονισμού και της παράλληλης τροποποίησης του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 ή μετά την ημερομηνία αυτή.

Η Επιτροπή πρότεινε αναδιατύπωση του δημοσιονομικού κανονισμού⁶, η οποία εξετάζεται επί του παρόντος από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η παρούσα αυτοτελής πρόταση θα πρέπει να εγκριθεί επείγοντως και οι αλλαγές θα πρέπει να ενσωματωθούν στην υπό εξέταση αναδιατύπωση κατά τη νομοθετική διαδικασία.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης θεσπίστηκε για τις δανειοληπτικές πράξεις του NGEU και μέχρι στιγμής έχει αποδειχθεί επιτυχής στο πλαίσιο αυτό.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης θα επιτρέψει την αποτελεσματική αξιοποίηση της δανειοληπτικής ικανότητας για τις πολιτικές της Ένωσης που ενδέχεται να χρησιμοποιούν δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις.

⁶ COM(2022) 223 final της 16ης Μαΐου 2022.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η πρόταση βασίζεται στο άρθρο 322 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η έγκριση γενικών δημοσιονομικών κανόνων της ΕΕ εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ.

- **Αναλογικότητα**

Η παρούσα πρόταση επιφέρει αλλαγές που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης ως ενιαίας μεθόδου δανεισμού και δεν υπερβαίνει τον εν λόγω στόχο. Αυτή η ενιαία μέθοδος χρηματοδότησης είναι απαραίτητη, ώστε η Ένωση να μπορέσει να διαθέσει στην αγορά την έκδοση χρεωστικών τίτλων ικανών να καλύψουν τις αυξανόμενες ανάγκες χρηματοδότησης όλων των σχετικών προγραμμάτων. Αντιστρόφως, η συνέχιση της χρηματοδότησης με βάση τις εκταμιεύσεις θα οδηγήσει σε υψηλότερο κόστος και μεγαλύτερη πολυπλοκότητα και θα θέσει σε κίνδυνο την αποτελεσματική χρηματοδότηση των διαφορετικών προγραμμάτων της Ένωσης με ευνοϊκούς από άποψη κόστους όρους. Η πρόταση δεν περιλαμβάνει κανόνες οι οποίοι δεν κρίνονται αναγκαίοι για την επίτευξη των στόχων της Συνθήκης.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Δεν πραγματοποιήθηκε διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη για την περιορισμένη αυτή τροποποίηση.

Οι επενδυτές και οι κεφαλαιαγορές εκτιμούν την κανονικότητα και την προβλεψιμότητα των δανειοληπτικών πράξεων της Ένωσης. Τούτο κατέστη δυνατό χάρη στη διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης.

Η εμπειρία έχει δείξει ότι η διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης επιτρέπει στην ΕΕ να συνεργάζεται αποτελεσματικότερα με τους επενδυτές και να εκδίδει χρεωστικούς τίτλους με αποδοτικότερο τρόπο απ' ό,τι θα έκανε αν διατηρούσε μια κατακερματισμένη προσέγγιση όσον αφορά τη δανειοληψία και τη δανειοδότηση, σύμφωνα με την οποία οι ταμειακές ροές για τα δανειακά κεφάλαια και για τα δάνεια ταυτίζονται απόλυτα μεταξύ τους, πράγμα που απαιτείται επί του παρόντος για την παροχή χρηματοδοτικής συνδρομής σύμφωνα με το άρθρο 220 παράγραφος 7 του δημοσιονομικού κανονισμού. Τα μέλη του δικτύου βασικών διαπραγματευτών τόνισαν επίσης τη σημασία της τακτικής παρουσίας στην αγορά.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Σύμφωνα με τη δήλωση της Επιτροπής σχετικά με τις μελλοντικές αναθεωρήσεις του δημοσιονομικού κανονισμού⁷, δεν απαιτείται εκτίμηση επιπτώσεων. Ο δημοσιονομικός κανονισμός προβλέπει τους γενικούς κανόνες και την εργαλειοθήκη για την υλοποίηση των

⁷ 2018/C 267 I/01.

προγραμμάτων δαπανών της Ένωσης. Για την εφαρμογή του νέου μέσου χρηματοδοτικής στήριξης της Ουκρανίας απαιτείται η πραγματοποίηση στοχευμένων τεχνικών τροποποιήσεων στον δημοσιονομικό κανονισμό. Οι εν λόγω στοχευμένες τροποποιήσεις δεν συνεπάγονται βιώσιμες επιλογές πολιτικής για την Επιτροπή· συνεπώς, δεν απαιτείται εκτίμηση επιπτώσεων. Δεν υπάρχουν άμεσες οικονομικές, περιβαλλοντικές ή κοινωνικές επιπτώσεις που προκύπτουν από αναθεωρήσεις της νομοθεσίας, οι οποίες θα μπορούσαν να αναλυθούν αποτελεσματικά σε εκτίμηση επιπτώσεων.

Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου

Μολονότι η παρούσα τροποποίηση του δημοσιονομικού κανονισμού δεν εμπίπτει στο πρόγραμμα βελτίωσης της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου (REFIT), συμβάλλει στο θεματολόγιο για τη βελτίωση της νομοθεσίας. Η παρούσα πρόταση ανταποκρίνεται, αφενός, στην ανάγκη να βελτιωθούν οι διατάξεις σχετικά με τη χρηματοδότηση της χρηματοδοτικής συνδρομής και, αφετέρου, στην ανάγκη να γενικευθεί η δυνατότητα χρήσης διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης. Η προτεινόμενη προσέγγιση συνάδει πλήρως με το πλαίσιο για τη βελτίωση της νομοθεσίας και τις προσπάθειες απλούστευσης.

Θεμελιώδη δικαιώματα

Η πρόταση συνάδει με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ένωσης.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει άμεσες επιπτώσεις στο επίπεδο των πιστώσεων του προϋπολογισμού της Ένωσης. Οι υποχρεώσεις αποπληρωμής θα εξακολουθήσουν να επιβαρύνουν τους δικαιούχους της χρηματοδοτικής συνδρομής, σύμφωνα με το άρθρο 220 παράγραφος 5 στοιχείο ε) του δημοσιονομικού κανονισμού και σύμφωνα με τις αρχές του προϋπολογισμού περί χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ισοσκελίσης. Το κόστος δανεισμού επιβαρύνει τους δικαιούχους βάσει ενιαίας μεθοδολογίας κατανομής του κόστους που εξασφαλίζει διαφανή και δίκαιη κατανομή του κόστους.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Ισχύουν οι υποχρεώσεις παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων βάσει του δημοσιονομικού κανονισμού.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Με το άρθρο 1 παράγραφος 1 διαγράφονται οι παράγραφοι 2 και 7 του άρθρου 220 του δημοσιονομικού κανονισμού με σκοπό την προσαρμογή στις μεθόδους δανεισμού της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης.

Με το άρθρο 1 παράγραφος 2 παρεμβάλλεται ένα νέο άρθρο 220α στον δημοσιονομικό κανονισμό για τη θέσπιση της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης ως ενιαίας μεθόδου χρηματοδότησης.

Το άρθρο 2 καθορίζει την έναρξη ισχύος και τον μεταβατικό κανόνα σύμφωνα με τον οποίο οι τροποποιήσεις θα ισχύουν μόνο για τη χρηματοδοτική συνδρομή, οι βασικές πράξεις της οποίας τίθενται σε ισχύ στις 9 Νοεμβρίου 2022 ή μετά την ημερομηνία αυτή.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 για τη θέσπιση διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης ως γενικής μεθόδου δανεισμού

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 322 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, και ιδίως το άρθρο 106α,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου⁸,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 220 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (στο εξής: δημοσιονομικός κανονισμός) προβλέπει επί του παρόντος ότι η Επιτροπή δανείζεται πόρους, εξ ονόματος της Ένωσης ή της Ευρατόμ, για να δανείσει στη συνέχεια τα αντίστοιχα ποσά στα δικαιούχα κράτη μέλη ή τρίτες χώρες σύμφωνα με τους όρους που ισχύουν για τις δανειοληπτικές πράξεις. Στο πλαίσιο αυτό, οι ταμειακές ροές για τα δανειακά κεφάλαια και για τα δάνεια ταυτίζονται απόλυτα μεταξύ τους. Αυτό σημαίνει ότι η Ένωση πρέπει να πραγματοποιεί πράξεις αγοράς με βάση τις ανάγκες εκταμίευσης για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση δανειοδότησης, γεγονός το οποίο περιορίζει τη δυνατότητα συνεκτικού προγραμματισμού διαφόρων δανειοληπτικών πράξεων και τη δυνατότητα επιλογής της κατάλληλης δομής ληκτότητας για την επίτευξη του βέλτιστου κόστους.
- (2) Η χρηματοδότηση μεμονωμένων προγραμμάτων χρηματοδοτικής συνδρομής μέσω χωριστών μεθόδων χρηματοδότησης δημιουργεί κόστος και πολυπλοκότητα, δεδομένου ότι τα διάφορα προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής ανταγωνίζονται για περιορισμένο αριθμό ευκαιριών χρηματοδότησης. Επιπλέον, οδηγεί στον κατακερματισμό της προσφοράς χρεωστικών τίτλων της Ένωσης, καθώς και στη μείωση της ρευστότητας και του επενδυτικού ενδιαφέροντος για τα επιμέρους προγράμματα, παρόλο που όλοι οι χρεωστικοί τίτλοι της Ένωσης έχουν την ίδια υψηλή πιστωτική διαβάθμιση. Η χρηματοδοτική συνδρομή θα πρέπει να οργανωθεί με βάση ενιαία μέθοδο χρηματοδότησης που ενισχύει τη ρευστότητα των ομολόγων της Ένωσης και την ελκυστικότητα και την οικονομική αποδοτικότητα της έκδοσης ομολόγων της Ένωσης.

⁸ ΕΕ C [...] της [...], σ. [...].

- (3) Αυτό τονίζεται ιδίως στο τρέχον πλαίσιο χρηματοδοτικής στήριξης της Ουκρανίας, δεδομένων των επειγουσών χρηματοδοτικών αναγκών της. Η πρόσφατη εμπειρία από τις χρηματοδοτικές ανάγκες της Ουκρανίας έδειξε τα μειονεκτήματα μιας κατακερματισμένης προσέγγισης όσον αφορά την οργάνωση του χρέους της Ένωσης. Προκειμένου να επιβεβαιωθεί η θέση της Ένωσης ως εκδότριας χρεωστικών τίτλων σε ευρώ, θα είναι υψίστης σημασίας κάθε νέα έκδοση χρεωστικών τίτλων να οργανωθεί μέσω ενιαίας μεθόδου χρηματοδότησης.
- (4) Η διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης επέτρεψε την επιτυχή κινητοποίηση κεφαλαίων για επιχορηγήσεις και δάνεια βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹ και για μια σειρά άλλων προγραμμάτων της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/2094¹⁰. Δεδομένης της αναμενόμενης πολυπλοκότητας των πράξεων που απαιτούνται για την κάλυψη των επειγουσών χρηματοδοτικών αναγκών της Ουκρανίας και για την πρόβλεψη πιθανών μελλοντικών δανειοληπτικών και δανειοδοτικών πράξεων, είναι σκόπιμη η θέσπιση διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης ως ενιαίας μεθόδου χρηματοδότησης για την πραγματοποίηση δανειοληπτικών πράξεων.
- (5) Το μοντέλο για την ενιαία αυτή μέθοδο χρηματοδότησης και τα περισσότερα στοιχεία της υποδομής που απαιτείται για την εφαρμογή της έχουν ήδη θεσπιστεί με τη μορφή της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης βάσει της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053¹¹ για τη χρηματοδότηση των μέτρων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2020/2094. Η χρήση της στρατηγικής αυτής αναμένεται να επιτρέψει την ευέλικτη εφαρμογή του προγράμματος χρηματοδότησης, με πλήρη σεβασμό των αρχών της δημοσιονομικής ουδετερότητας και της δημοσιονομικής ισορροπίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 310 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ). Το κόστος θα πρέπει να επιβαρύνει πλήρως τους δικαιούχους βάσει ενιαίας μεθοδολογίας κατανομής του κόστους που εξασφαλίζει διαφανή και αναλογική κατανομή του κόστους. Οι υποχρεώσεις αποπληρωμής θα πρέπει να εξακολουθήσουν να επιβαρύνουν τους δικαιούχους της χρηματοδοτικής συνδρομής, σύμφωνα με το άρθρο 220 παράγραφος 5 στοιχείο ε) του δημοσιονομικού κανονισμού.
- (6) Για την εφαρμογή της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης θα είναι απαραίτητη η τήρηση ενιαίου συνόλου κανόνων για όλα τα προγράμματα δανειοληψίας και δανειοδότησης που βασίζονται σε αυτήν. Ως εκ τούτου, οι κανόνες αυτοί θα πρέπει να προστεθούν στους οριζόντιους δημοσιονομικούς κανόνες του δημοσιονομικού κανονισμού, οι οποίοι εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 322 της ΣΛΕΕ.
- (7) Μια διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης θα πρέπει να παρέχει στην Επιτροπή μεγαλύτερη ευελιξία όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα και τη ληκτότητα των

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19 (ΕΕ L 433I της 22.12.2020, σ. 23).

¹¹ Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την κατάργηση της απόφασης 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ (ΕΕ L 424 της 15.12.2020, σ. 1).

μεμονωμένων πράξεων χρηματοδότησης και να επιτρέπει τακτικές και σταθερές εκταμιεύσεις στις διαφορετικές δικαιούχους χώρες. Η στρατηγική θα πρέπει να βασίζεται στη συγκέντρωση χρηματοδοτικών μέσων. Με τον τρόπο αυτόν, η Επιτροπή θα έχει ευελιξία να οργανώνει πληρωμές προς τους δικαιούχους ανεξάρτητα από τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά κατά τον χρόνο της εκταμίευσης και να αποφεύγει, όσο το δυνατόν περισσότερο, την ανάγκη άντλησης καθορισμένων ποσών σε ασταθείς ή δυσμενείς συνθήκες.

- (8) Αυτό θα απαιτήσει τη δημιουργία κοινού αποθέματος ρευστότητας. Χάρη σε μια τέτοια κεντρική λειτουργία ρευστότητας, η χρηματοδοτική ικανότητα της Ένωσης θα είναι πιο ανθεκτική και θα μπορεί να αντιμετωπίζει προσωρινές αναντιστοιχίες μεταξύ όλων των εισροών και εκροών, με βάση μια ισχυρή ικανότητα πρόβλεψης ρευστότητας.
- (9) Η Επιτροπή θα πρέπει να πραγματοποιήσει όλες τις συναλλαγές που είναι αναγκαίες για τη διατήρηση παρουσίας στην αγορά, την επίτευξη του βέλτιστου δυνατού κόστους χρηματοδότησης και τη διευκόλυνση των συναλλαγών επί χρεωστικών τίτλων της Ένωσης και της Ευρατόμ.
- (10) Συνεπώς, για την επέκταση της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης σε ευρύτερο φάσμα προγραμμάτων, είναι σκόπιμο η Επιτροπή να προβεί στις απαραίτητες ρυθμίσεις για την εφαρμογή της. Οι ρυθμίσεις αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν ένα πλαίσιο διακυβέρνησης, καθώς και διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου και μια μεθοδολογία επιμερισμού του κόστους, και θα πρέπει να συνάδουν με το άρθρο 220 παράγραφος 5 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046. Για την εξασφάλιση διαφάνειας, η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει τακτικά και εκτενώς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με όλες τις πτυχές της στρατηγικής της για την έκδοση χρεωστικών τίτλων και τη διαχείριση του χρέους.
- (11) Για λόγους ασφάλειας δικαίου και σαφήνειας όσον αφορά την ήδη χορηγηθείσα χρηματοδοτική συνδρομή και τη χρηματοδοτική συνδρομή δυνάμει του κανονισμού σχετικά με τη θέσπιση μέσου για την παροχή στήριξης στην Ουκρανία¹², η οποία προτείνεται ταυτόχρονα, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο σε νέα χρηματοδοτική συνδρομή, οι βασικές πράξεις της οποίας τίθενται σε ισχύ στις 9 Νοεμβρίου 2022 ή μετά την ημερομηνία αυτή.
- (12) Λαμβανομένου υπόψη του επείγοντος χαρακτήρα που συνεπάγονται οι εξαιρετικές περιστάσεις λόγω του απρόκλητου και αδικαιολόγητου επιθετικού πολέμου της Ρωσίας, κρίνεται σκόπιμο να εφαρμοστεί η παρέκκλιση από την προθεσμία των οκτώ εβδομάδων που αναφέρεται στο άρθρο 4 του πρωτοκόλλου αριθ. 1 σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.
- (13) Δεδομένης της τρέχουσας κατάστασης στην Ουκρανία, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει επείγοντως την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

¹² Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση μέσου για την παροχή στήριξης στην Ουκρανία (μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή +), COM(2022) 597.

- (14) Επομένως, οι αντίστοιχες διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού θα πρέπει να τροποποιηθούν,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 τροποποιείται ως εξής:

- (1) Στο άρθρο 220, οι παράγραφοι 2 και 7 διαγράφονται.
- (2) Μετά το άρθρο 220 παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο 220α:

«Άρθρο 220α

Διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης

1. Εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή εφαρμόζει διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης, η οποία περιλαμβάνει δανειοληπτικές πράξεις και πράξεις διαχείρισης του χρέους, για να χρηματοδοτήσει προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής, καθώς και τις δανειοληπτικές πράξεις που επιτρέπονται βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 1 της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053. Η διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης εφαρμόζεται μέσω της πραγματοποίησης όλων των συναλλαγών που είναι αναγκαίες για τη διατήρηση τακτικής παρουσίας στην κεφαλαιαγορά, βασίζεται στη συγκέντρωση χρηματοδοτικών μέσων και χρησιμοποιεί ένα κοινό απόθεμα ρευστότητας.
2. Η Επιτροπή λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης. Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά και εκτενώς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με όλες τις πτυχές της στρατηγικής της για την έκδοση χρεωστικών τίτλων και τη διαχείριση του χρέους.»

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται στα προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής, οι βασικές πράξεις των οποίων τίθενται σε ισχύ στις 9 Νοεμβρίου 2022 ή μετά την ημερομηνία αυτή.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος